

Kemenesalja

Politikai, társadalmi
és gazdasági hetilap

Felelős szerkesztő: HORVÁTH LAJOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cellödömök, Szentháromság-tér 2.

FEKETÉZÉS...

Nincsen olyan kár, miből valakinek haszna ne volna! Így van ez a háborúval is, mely ezer, meg ezer embert tesz ugyan most tönkre, de ugyanannyit anyagi-ag felemel. Ipar, kereskedelem, östermelés egyaránt jövedelmező a háború alatt, mely ellen senkinek kifogása nincsen, mert ez az általános pénzűzés, anyagi gyarapodás a háború egyik okszerű következménye. Ez a rettenetes háború sokféle új dolgot, eszmét a felszínre vetett. De sok nemes tulajdonságnak volt a szülőanya is, mely kivált nemzetünk lelkéből. Hazaszeretletünkről, vitézségünkről idegen földben nyugvó hőseink mesés tettei, de sokat regélhetnének. Nemzetünk páratlan erőfeszítése, nélkülözése szinte oly csodás tűnemény, melyet soha nem reméltünk volna. A mai Magyarországra a szenvedések tűzében ismét a régi patinával ragyog, melynek visszáéne olt csillog. Özvegyeink, árvaik hulló könnycsepjében. Áldott legyen a gondviselő Isten, ki ennek a földnek bölcs királyokat, hadvezéreket, államférfiakat és tanítókat, munkásokat, erőskaru férfiakat és gyengédlelkű nőket adott! Mert ezek nélkül gyászosan letörtünk volna a világrendülésben. A külső ellentéttel mindig vitézül harcolt a magyar, de belső ellenségével soha nem volt szerencséje! Ez pedig megint itt van közöttünk s rágódik rajtunk, mint a fekély, melyet nem lehet kiirtani. Szegyennek pirja égési arcunkat, mert e történelmi időkben is akadnak hitvány, gonosz lelkek, akiknek egyetlen céljuk a könnyű meggazdagodás. A kapzsiak, a haszonlesők... Nincs előttük semmi szent, vér és könny őket meg nem indítja, meg nem hatja Eszköz és cél minden csak kezükben, mellyel utálatos vágyaikat megvalósítják. Árdágitók, közvetítők, feketézők és a többiek... Szerveztük és gonoszságuk oly szövevényes, hogy ritkán lehet őket üldözni a törvény szigorával. Hiénák ezek, akik az itthon levőkről lehunának még a bőrt is, akik ellen már a nemzet társadalmának kell egységesen fellépni és szervezkedni. A jóknak, a szenvedőknek, hogy megfékezzék ennek a pokoli fajzatnak garázdálkodását, mely már szinte türehtelenné teszi számunkra az életet. Jöjjenek segítségünkre mindazok, akiknek a lelkükben egy kis jóérzés van a számandó áldozatok és gyűlölet emesző szülője. gonoszok íránt, mert számuk fővenyként napról-napra szaporodik. A törvény paragrafusai velük szemben egyedül tehetetlen. A társadalomnak kell ellenük szerve-

zett erővel fellépni, mert más nem bírhat velük. Járjunk nyitott szemmel, mindent lássunk, figyeljünk és jegyezzünk! Mert ne felejtjük el, hogy minden vetés megéri egyszer! Elő majd valamikor a számonkérés napja is, amelyen kiderül a sok

csalás és gonoszság! Annyi piszkos vagyon, cím, rang és hamis érdem. A vérző nemzetnek lesz annyi ereje, hogy ítéletet tartson a gonoszok felett, akik már most megérették arra, hogy kitaszítva legyenek a nemzet közösségéből.
Rácz Béla.

A Marcalvölgyi Vizitársulat közgyűlése

A Marcalvölgyi Vizitársulat a múlt pénteken délelőtt tartotta évi rendes közgyűlést a község háza tanácstermében. A közgyűlésen Jándi Bernadín dömlői apát, a társulat elnökét, a földművelésügyi minisztert Némethy Béla dr. vizügyi osztályfőnök képviselte, Szilveszter Domokos dr. miniszteri titkár kíséretében. Jelen volt a gyűlésen Siklósi Szabolcs a szombathelyi kulturális hivataltól, továbbá Koltai Vidó Dániel és Vécsey Tamás dr. alelnök vezetésével a társulat sok tagja.

A tárgysorozat megkezdése előtt Koltai Vidó Dániel kormányfőtanácsos, alelnök köszöntötte a társulat elnökét, Jándi Bernadín dömlői apátot aból az alkalomból, hogy nemrég ünnepelte 80. születésnapját. Az üdvözlés után elnök megköszönte a kifejezett jókívánságokat, majd üdvözölte a földművelésügyi miniszter képviselőjét Némethy Béla dr. osztályfőnököt. Elnök megnyitójában bejelentette, hogy a tisztikar megbízása lejárt, ennek következtében a tárgysorozat egyik pontja a tisztítás. Ezután ismertette az 1941-ben megkezdett mederbővítési munkálatokat. A beszámolóból kitűnt, hogy ezekre a munkálatokra eddig 1,175.125 pengő költött a társulat 200.000 pengő államkölcsönből, 855.000 pengő államszegélyből, 110.125 pengő pedig ártéri jutalékokból fedezték.

A Marcaltő és Nemeskeresztúr között végzett munkálatok során 814.906 köbméter föld megmoldítása vált szükségessé, amit 125.849 munkanap alatt végeztek el a munkások.

Ezután a földművelésügyi miniszternek azt a leiratát ismertette elnök, amely az egységes ár-és belvízvédekezés érdekében elrendelte a Rábaszabályozó Társulat és a Marcalvölgyi Vizitársulat egyesítését. Az egyesítést előkészítő tárgyalások és munkálatok már olyan előrehaladtak, hogy a rendelet végrehajtását csak formai határozatnak kell megelőzni. Jelen gyűlés a jövő évi költségvetés előirányzásán kívül erre is

hivatott.

Dr. Szabó Kálmán ügyész a társulat hitelügyleit ismertette, majd a tisztviselők karácsonyi segélyére vonatkozólag tett előterjesztést. Bejelentette, hogy azokat a kis és törpebirtokosokat, akiknek a földjeit a mederbővítés hosszirányban érinti, méltányos kártérítésben részesíti a társulat, bár ez nem követelhető. A továbbiakban ismertette az egyesítésre vonatkozó miniszteri leirat azon rendelkezését, mely szerint a miniszter a győri folyammérnöki hivatal főnökét, Petényi Oszkárt bízta meg az új alapszabálytervezet elkészítésével. Dr. Szabó Kálmán ügyész javaslatára a közgyűlés bizottságot választott, melynek az lesz a hivatalos, hogy az egyesítéssel kapcsolatos ügyeket meg tárgyalja a Rábaszabályozó Társulattal. A bizottság tagjai Jándi Bernadín elnök, vagy helyettese, gróf Erdődy Péter és dr. Vécsey Tamás földbirtokosok. Ezután az 1942. évi számadatát vette tudomásul a közgyűlés, majd a jelenlegi tisztikar mandátumát a két társulat egyesítéséig meghosszabbította.

Kirchner Elek igazgató főmérnök tett ezután jelentést. Jelentéséből kitűnt, hogy az ezévi végzett mederbővítési munkálatok során a Marcal főcsatornáján 3100 méter hosszban 29.679 köbméter földet, a Torna patakon 2900 méter hosszban 21.559 köbméter földet emeltek ki. Az ezévi 137.660 pengő költséget államszegélyből fedezték. Ezt a munkát 8023 munkanap végezték el. A legnagyobb munkásszáma 160 volt. Egy köbméter földet 253 pengőért termeltek ki. Kirchner Elek igazgató főmérnök ismertette a társulatot érintő rendeleteket és a jövő évi munkatervét.

A közgyűlés ezután letárgyalta az 1943. évi költségelőirányzatot, majd dr. Némethy Béla miniszteri osztályfőnök ismertette a vizitársulatok egyesítésének okait és legnagyobb megelégedését fejezte ki a Marcalvölgyi Vizitársulat működéséért. A gyűlés az elnök szavaival ért véget.

Kórházbizottsági ülés

Pénteken délután tartotta Vasvármegyének Nagy Sándor alapította cellödömöki kórháza idei utolsó kórházbizottsági ülését dr. Hethéssy Jenő járási főszolgabíró elnökele alatt. Az elnök a gyűlés megnyitása után üdvözölte Jándi Bernadín dömlői apátot, kórházbizottsági tagot, születésének 80-ik évfordulója alkalmából és örömeinek adott kifejezést, hogy betegségből felgyógyulva ismét részt kér a kórház ügyeinek intézéséből. Majd áttérve a tárgysorozatra a bizottság elhatározta, hogy a kórház alkalmazottainak és tisztviselőinek ugyanolyan összegű karácsonyi jutalmat ad, mint amilyent a vármegye többi kórházaiban adnak. Tudomásul vette a bizottság, hogy a kórházat illető és néhai id. Nagy Sándor volt egyházashelyi nagybirtokos által létesített alapítvány hadikölcsön kötvény is valorizáltak és ennek folytán a kórház 68 ezer pengő értékű új, 3 százalékkal kamatozó hadikölcsön kötvényeket kap, mely összeg biztosítéka lehet jövő fejlődésének is. A továbbiakban hozzájárult a bizottság ahhoz, hogy az orvoshiány miatt betöltetlen belgyógyász-segédorvos állás megmaradott illetményé terhére egy újabb szerzetes ápolónő beosztását kérhesse az igazgató főorvos.

Végül hozzájárult ahhoz is a bizottság, hogy a kórház gondnoki irodájában alkalmazott kiségitő az állami díjokoknak járó illetményt kapja fizetésül és, hogy a szerzetes ápolónők illetményei is olyan mértékben legyenek emelve, mint amilyen mértékben az a szombathelyi kórházban történt.

Vadászlesen véletlenül agyonlőtte magát

Baráth József jános házi vendéglős csütörtökön délután vadászlésment két társával, Gárdonyi Géza póstamesterrel és Kiss József nyug. szemléssel saját vadászterületére. A lesen külön-külön helyezkedtek el és mikor sötétedni kezdett csak akkor jöttek elő les helyükről a vadászok. Baráth József azonban nem jött elő. Mikor keresésére indult a két társ, már csak holttestét találták meg. Jobb háta alatt egy golyó furódott mellébe az okozta halálát. Puskájából csak ez az egy golyó hiányzott. Halálát véletlen szerencsétlenség okozta minden bizonnyal, amit testhelyzete is bizonyított felmérésakor. A sürfűn bozotos helyen faág akadhatott fegyverébe és az csattinthatta el a felhuzott ravaszt.

HIREK

Kemenesi Napló

Teljesjogú plébániává szervezte Gróf József katonai érsek, a szombathelyi egyházmegye apostoli kormányzója a már régebb óta működő nemeskőcsimbai helyi lelkészszolgát. A nemeskőcsimbai plébánia első plébánosává az egyházfejlesztő Orosz Emil addigi lelkészt jevezte ki.

Kultúrdelután Alsóágon. A múlt vasárnap délután nagy érdeklődéssel kísért kultúrdelután volt az alsóági legényegylet helyiségében, ahol a községi vezetőkkel az élen igen sokan voltak jelen. Tagay Ferenc és paraszmezőitő és dívdzítő beszéde után dr. Nemes Vazul cellidőmők plébános tartott tartalmas előadást. Kuztan Márkus László a cellidőmők Kat. Legényegylet tagja „Krisztus Király királyja c. verset szavatta el, majd Garay Rózsa ipartestületi jegyző tartotta meg előadását „Mit olvasunk címmel. Márkus László magától „Után Tanay Ferenc esperes-plébános mondott köszönetet az előadónak. A kultúrdelután a Himnusz előnéklésével ért véget.

Lelkészi értekezlet. A Kemenesaljai Evangélikus Egyházmegye lelkészei folyó hó 14 én értekezletet tartottak Miltorisz János esperes elnöksége mellett, melyen az idősebb ügyeket beszélték meg.

Sikeresen fejeződött be Jánosháza a Katolikus Diakothon Mozgalom céljaira rendezett gyűlése. A gyűlés eredménye 4670,12 pengő. Milyen a jánosházi katolikusok lélekszáma 4005, a gyűlés különösen sikeresnek mondható.

Halálozás. Özv. Székely Jánosné szül. Berta Agnes 90 éves korában kedden Vönöckön meghalt. A megboldogultban Székely Norbert vönöckeri rk. igazgató-tanító édesanyját gyászolja.

Kultúrelőadás Kenyeriben. Az iskolán kívüli népművelés keretében, vasárnap délut. a cellidőmők előadók közül: dr. Nemes Vazul, dr. Neszemély Gyula és Vas Béla Kenyeriben tartanak előadást. Kísérő műsorral a kenyeri Kalász és Kalot tagjai gondoskodnak.

Tanfolyamok a sómjénmihályfi körjegyzőségben. Sómjénmihályfa községben het napos baromfi tenyésztési tanfolyamot tartottak. A tanfolyamot Hájós István, a cellidőmők t. n. gazdasági iskola igazgatója vezette.

A Vasmezei Állattenyésztők Egyesületének két kiküldöttje a múlt héten kedden, szerdán és csütörtökön 3 napos állattenyésztési tanfolyamot tartott ugyanazak Sómjénmihályfan. — Tokorcs községben dec. 15 én tizenhat résztvevővel a szabás-varrás tanfolyam indult. A tanfolyamot Kustyan Iona cellidőmők kézmunka oktatónő vezeti.

Negyvennyolc köbméter tüzfát oszt ki a jánosházi Bajtarsi Szolgálat a rászorulóknak meg a karácsonyi ünnepek előtt.

Munkában a Jánosházi Katolikus Nőegylet. Mint minden évben, az idén is segítségre sietnek a jánosházi nőegylet tagjai az arra rászorulóknak. Mint értesültünk a karácsonyi ünnepek előtt 2000 pengő ösztönzést adtak a szegények között.

A rábakecskédi róm. kat.-elemi iskola Szivardaja Szala Maria tanítóvá választásával a Kat. Ifjúsági Otthonok javára december 19-én este rendezti műsoros előadását.

Patacs Józsefné csendőrezredek özvegye a Nőegysültek egyházmegyei titkára pénteken délután Cellidőmőkön értekezletet tartott az egyesületi vezetők részére. Az értekezleten résztvett Tanay Ferenc kerületi esperes is az egyházmegyei titkár ismertette a Katolikus Akció munkatervének gyakorlati megvalósítását. Az előadást Nemes Vazul plébános mondott köszönetet. Az egyesületi vezetők az előadás után teát adtak az egyházmegyei titkár tisztelőre.

Dr. Hetthéssy Jenő főszolgabíró felesége hálóban Budapestről hazakerült Cellidőmőkre bajos leánykájával, a hathetes Martikával.

Berkes János sómjénmihályfi körjegyző családjában is új veendő érkezett a kis Átla személyében, aki múlt vasárnap Szombathelyen született.

Felhívás Cellidőmők Hölgyközönségéhez!

A községi légvédelmi parancsnoksága, felkéri azokat a högyeket, akik valamilyen oknál fogva a községi légvédelmi szolgálat alól mentesítve vannak és ezideig a községi lég. központjában szolgálatot nem teljesítettek, szíveskedjenek légy. szolgálatra a községhez 4 sz. iródtájában 8 nap alatt jelentkezni.

A felhívás célja az, hogy hazafias felbuzdulásukból önként jelentkező högyek kb két hónaponta egyszer 6 órai légy. szolgálatra a községi lég. központjában igénybe legyenek véve A szolgálat csupán rádió figyelésből és eselges riasztásból áll. A légy. parancsnokság bizik abban, hogy Cellidőmők hölgyközönsége megérti az idők szavát. És azt, hogy a szolgálatból részüket kivenni hazafias kötelesség, minél többen fognak jelentkezni.

Légvédelmi parancsnokság.

Mentőtanfolyam Cellidőmőkön. A mai rendkívüli időkhöz szükséges, hogy minél több ember tudjon első segélyt nyújtani bajbajutott embertársainak. Fontos tehát, hogy az ilyen célból szervezett tanfolyamokat minél számosabb hallgatóval végig. A cellidőmők mentőtanfolyam is terbevette az ország egyéb helyeihez hasonlóan, hogy a községben mentőtanfolyamot szervez, melyet budapesti orvos fog vezetni. A tanfolyam körülből két három napos a napi két órai elfoglaltsági idővel. A tanfolyam ingyenes. Jelentkezni a községhez 3. számú iródtájában lehet, ahol a jelentkező hallgatóknak meg kell jelölniük azt a napszakot, amelyben idejük van a tanfolyam hallgatására, hogy eszerint csoportba lehessen osztani a hallgatókat. A tanfolyam hallgatása embertársainkon való segítés é ököszítés; embertársainkon a nemzet tagjain való segítés nemzetvédelem, a tanfolyam hallgatása tehát nemzetvédelmi munka.

Katolikus egyházi élet

A Kat. Kör-Högybizottsága a múlt csütörtökön délután szép összejövetelt tartott a Katolikus Házban Lajtai Tivadarnak elnökletével. Nagy lelkesedéssel megkezdtek a vendörkelenyek készítéséhez az anyag beszerzését Adományokból máris szép és értékes darabok érkeztek a vendörasak számára A Bizottság tagjai megalakították a körzeteket és kijelölték a körzeti gondozókat. Az elnök indítványára elhatározták, hogy a többi egyesülettel karöltve betegápoló tanfolyamot tartanak.

A Dolgozó Leányok hangulatos Mikulás-estet rendeztek. Lelkes vezetőjük, Fessler Erzsébet tanítónő és Palásti Özséb hitoktató előadott kézsége folytán, minden tag kapott izéles ajándék-omagozt az egyesületi tea mellé.

Készítétek el az Ur utját! Az előke-zies pedig Keresztelő Szent János prédikálása szerint: farratok bűnbánatol megiszult lélekkel várjuk Jezus születése napját. A vidé-plébániákon megtörténtek a karácsonyi gyónatások Cellidőmőkön az apatsági templomban kedden, szerdán és csütörtökön déltag 4 oratól 7 óráig lesz a hívek gyónatása. Használja fel mindenki az alkalmat!

Szentcsalád litánia. Az apatsági templomban kedden, szerdán és csütörtökön este 6 órakor a karácsonyi gyónatással kapcsolatban litániát tartanak a szentcsalád tiszteletére.

A Jézus Szíve Szövetség ma vasárnap déltag 5 órakor jötekonj elü teadélután rendez a Katolikus Házban.

A plébániái egyesületek szerdán déltag 3 órakor tartják közös karácsonyplánnepélyüket, amelyen az egyházközség szegényeit jutalmaznak meg.

Az utolsó hajnali mise december 23 án reggel 6 órakor lesz az apatsági templomban.

Karácsonyeste lesz az idén is az éjjeli mise. Az apatsági templomban december 24 én este 6 órakor mondanak ünnepies nagymisét az éjjeli mise helyett.

A cellidőmők gimnazisták és kereskedelmisták karácsony második napján előadást rendeznek a Katolikus Házban.

Sómjénmihályfa községben 130 holdas birtok haszonbérbeadó. Felvilágosítást ad dr. Kiss Lajos ügyvéd (Budapest, VIII. József-körút 58.)

Köszönetnyilvánítás

Mindazoknak, akik szeretettel írtam, illetve édesápnak

REICH ISTVÁN temetésén megjelentek, sírjára virágot helyeztek és ezzel mely fájdalomukat enyhítették, hála-zivvel mondunk köszönetet. Az ipartestületnek és az ácszakosztalynak külön is köszönjük, hogy a temetésen testü etileg vettek részt. REICH ISTVANNÉ ÉS CSALÁDJA

A hadirokkantak kérelme

Hadirokkantjaink hadiözvegyeink és hadiárvaink megszaporodtak. A hadirokkantak testi épségüket a hadiözvegyek férjüket, a hadiárva apjukat veszítették el, szorultak a hazának.

A mai gazdasági helyzet hozza magával, hogy a pénzből élő szegények jövedelme igen kevés ahhoz, hogy szegényes el-tetivonalukat megköszülhetőleg is fenntartsák. Sokszorosan így van ez a hadirokkantakkal, hadiözvegyekkel, hadiárvaikkal. Ók azok, akik ennek dacára keveset hallatnak magukról, mert hazafiasan éreznek, inkább nélkülöznek, megértik az idők szavát.

Szent karácsony közeledik. Ilyenkor jönnek ok is és kernek valamit Sorak megszaporodtak, többben vannak, többet kéne adni, hogy egy falattal több usson nekik.

Lehet adni pénzt, tüzelőanyagot, mezei terményt, ruhaneműt stb. mindezt szívesen és megköszöve fogadják.

Adozunk pár-fillért egy évben egyszer, ezt mindenki előrja. Anyag adományokat Lálits Milán a rokkantak elnöke lakására lehet küldeni. Tisza Istvan utca 17 sz. alá, bejelentett anyagokért helyben elküldenek, vagy maguk a rokkantak annak el érte az elnök utalásával. Nincsen módjuk arra, hogy vidéki adományokat elszállítsanak, ilyen esetben a kegyes adományozó szíveskedjek beküldeni.

LALITS MILÁN a hadirokkantak elnöke

Működésbe lép Cellidőmőkön a Máv. Sportrepülő Egyesület. Mint már hírt adtunk róla, hamarosan megkezd működéset Cellidőmőkön, illetve a Sag-hegyen a Sportrepülő Egyesület. A repülőgépek megérkeztek már a földművelőkhöz. Be-repülésre az AERO szövetség túld berepülő pilótái Cellidőmőkön. Egyebkent Pann Lászlót, — az elsőrendű kiképzésben részvett repülőkat — az Istvánvári főmlyelőb a cellidőmők központjához helyezték. A hangár teljesen készen várja a repülőés kezelést, jannar első napját. A jelentkezők beírása és orvosi vizsgálata folyamatosan van.

A kenyeri róm. kat. elemi iskola Szivardaja Pethó Julianna prem. tanítónő rendezésével jól sikerült szindarabot mutatott be közel 100 szereplővel. Az előadások tiszta jövedelmeit a Kat. Ifjúsági Otthonok építésre adták.

Kultúrrest a Legényegyletben. A múlt pénteken este kultúr-estet rendezett a cellidőmők Katolikus Legényegylet. Dr. Nemes Vazul plébános, az egyesület elnöke a eredményes egyesületi munka feltételeit ismertette, majd megemlékezett az egyesület volt-előnökeiről; a nemrég elhunyt dr. Kóhár Flórisról. Ifjú Gersay Kálmán egykori tag „Az parasztanonec és seged helyzete regén és most” címmel tartott önképző előadást, melyet beaoto vita követett. Horvath Lajos tanító az egyesület tagok nemes szórakozási lehetőségeiről beszélt. Az előadások között a tanok magyar dalokat énekeltek. Márkus László egykori tag pedig magáz jelenetével szórakoztatta az egyesületi tagokat.

R. T. Jánosháza. Pompás cikkét karácsonyi számunkban közöljük. Mindig szeretettel várjuk tartalmas írásait.

